

Příběhy našich sousedů

Scénář k audio reportáži

Zpracovali žáci ZŠ Mělník – Pšovka Denisa Hrdličková, Vanesa Chobotská,
Marie Žiačiková,

Miroslav Pavlič, Jakub Vobořil (vyučující Mgr. Zdeňka Karlovcová)

Jiří Pavlíček

Určitě každý z nás slýchal různá vyprávění a zážitky z vojny. Některá nás pobavila, u jiných jsme se vyděsili. Stejně tak nás zaujal příběh pana Jiřího Pavlíčka. Za totality byla vojna povinná. A tak na ni musel i on.

S vojnou, jako každý normální mladý kluk, jsem se vyrovnával špatně, samozřejmě, protože tam musíš. Tam musíš na vojnu, to byla vojenská povinnost. A já jsem jako člověk z rodiny dělnický šel k pohraniční stráž.

Sloužit u pohraničnicků bylo v té době prestižnější než být řadovým vojákem. Aby nikdo neprošel, byl na hranicích elektrický plot.

A tam proudilo v těch drátech šest tisíc voltů, čili tam samozřejmě stačilo, když vběhnul zajíc, shořel na popel. A tak to bylo i s lidmi.

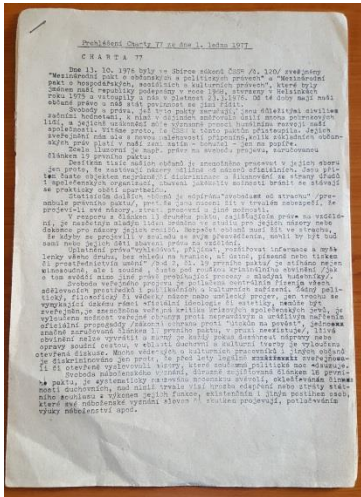
Po nějaké době, když si zvykl, začal projevovat názor, že by to tak být nemělo. Zajímala se o něho vojenská kontrarozvědka, musel z hranic pryč. Podával verbální protesty, byl překládán, nakonec mu byla odebrána zbraň. Byl pro společnost nespolehlivý. To ho přivedlo k podobně vnímaným lidem a k přátelství s Heřmanem Chromým.

Pracoval jsem v elektrárně na zauhlování a Heřman si tam chodil vydělávat nebo přivydělávat jako brigádník.

Porozuměli si. V pohledu na politickou situaci i na kulturu. Po nějaké době se začali scházet i v kanceláři.

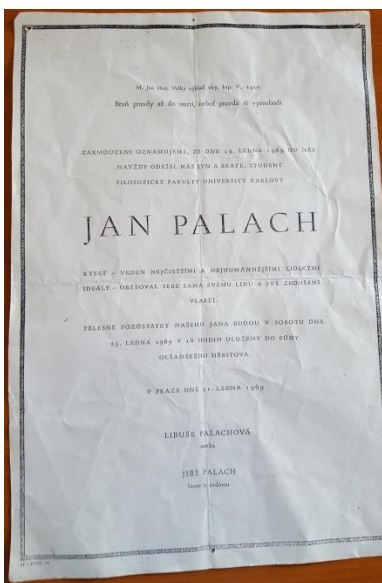
Tam chodili i jeho spolupracovníci z kanceláří, a tak jsme se scházeli, taková pěkná partička, jak by řekli estébáci. Ta kancelář byla napíchnutá, byl tam odposlech, to si pak přehrávala státní bezpečnost.

Pan Pavlíček chtěl ale dělat víc než jen diskutovat. Základní prohlášení Charty podepsal v roce 1985 u Petra Uhla a usiloval o nějaký konkrétní úkol.

No a Petr Uhl nejdříve nechtěl mi žádný další úkol dát, tak jsem ho obtěžoval ještě, naléhal jsem na něj několikrát, až zkusmo mi potom poskytl pár obálek a rovnocenný počet Infochů.

Když se osvědčil, následovaly další úkoly. Jeho činnost neunikla StB. Poprvé se s ní, ale také s udavači, setkal, když chtěl navštívit Palachův hrob ve Všetatech. Několika lidí se musel zeptat na cestu.

No a jeden z těch tří, možná čtyř lidí, kterých jsem se ptal, byl člověk, který mě udal. A jestli to tam filmovali, nevím, jak k tomu došli, přijela si pro mě státní bezpečnost, následoval asi šestihodinový výslech.

Státní bezpečnost věděla, že má dítě, a tak ho později začala vydírat. Nabídli mu, aby se vystěhoval z republiky kamkoli bude chtít, může si vzít s sebou někoho z rodiny. Dali mu měsíc na rozmyšlenou. Po čtrnácti dnech jim odpověděl, že republiku neopustí. A tak si ho znovu pozvali na úřadovnu a začali pouštět hrůzu.

Vyndejte věci z kapes, protiprávně mně samozřejmě brali otisky prstů. Soudružko, zavolejte soudružku ze sociální péče, ať si pro Adélu přijdou, dáme ji do dětského domova, nebo ji dáme na převýchovu do jiné rodiny, to dělali Němci. Samozřejmě, to se dělalo za okupace německý. No dítě z toho bylo špatný, no já koneckonců taky. No ale ten závěr potom, ne že by vyzněl nějak zvlášť pozitivně, ale propustili nás. Propustili nás bez dalších důsledků či následků toho mého odmítnutí.

A přišel listopad 89. Pan Pavlíček byl na Národní třídě. Lidé vykřikovali požadavky, bezpečnost je vyzývala k rozchodu. Proti demonstrantům byly vyslány zelené barety.

Byl tam se mnou ještě syn Johna Bocka, to byl takový tenkrát střízlík malý, byl to kardiak, tenkrát mu bylo snad 13 roků. Tak jsme ho ještě s jedním klukem, aby ho dav neušlapal, drželi takhle ve výšce.

Poté, co byli zahrnutí, pan Pavlíček zjistil, že chlapce v davu ztratil. Vrátil se a požádal esenbáka, aby šel s ním. A to bylo velmi prozíravé.

On šel se mnou a už se po mně drásal jeden z darebáků v těch přilbách nebo v baretech tedy. A ten esenbák mu řekl: „Nech ho bejt, on tady někoho ztratil.“ Tak dopadlo to dobře.

V následujícím období začal pan Pavlíček pracovat jako kostelník, staral se o lidi v domově důchodců, věnoval se své dceři. Cítil se šťastný. Žil v duchovním prostředí a jeho cesta k víře se naplňovala.

Víra je dar. Víra přichází odněkud seshora a ty počátky jsou velice krásné. Najednou zjistíš, že jsi uvěřil a pořád se směješ a máš radost, každého bys objímal.

Dostat se až sem, k naplnění a vyrovnanosti nebylo jednoduché, život se s panem Pavlíčkem nijak nemazlil. Změnil by něco ve svém životě, kdyby měl tu možnost?

Ne, nic bych nezměnil, já myslím, že jsem toho udělal snad dost prospěšného a možná že zrovna takový díl toho ošklivého, toho špatného. Myslím, že bych neměnil nic. Nic bych z toho nevyjmul, protože ten život, to už by nebyl můj život.

Musíme tedy ještě doplnit rodinnou mozaiku. Pan Pavlíček bojoval proti nesvobodě za socialismu, jeho děda, Josef Najbrt, za protektorátu. Byl sokol, legionář, písmák, vášnivý čtenář české literatury. V roce 1940 byl zatčen gestapem, protože poskytoval, ač sám nebyl komunist, jedné komunistické buňce azyl pro její ilegální schůzky. Pan Najbrt byl vězněn v koncentračních táborech, prošel pochod smrti, s dalšími tisíci vězni byl vměstnán do lodi Cap Arcona, která byla potopena. Domů se už nevrátil. Jiří Pavlíček svého dědu nepoznal, přesto mají hodně společného.

Můj děda dostal potom ocenění za druhý odboj. Já jsem pyšný na to, že mám takovýho dědu, nebo měl jsem, protože já jsem dostal ocenění za třetí odboj. Takže můj děda v tomhle smyslu je mým vzorem. A koho jsem měl třeba nejraději, byla moje máma.

